

Ευγενία-Αλεξία Μιχαήλ

*O “διάλογος” του νεοελληνικού Αισθητισμού με τον Προραφαηλιτισμό, τον
Συμβολισμό και τον Ιμπρεσιονισμό*

Η ελληνική εκδοχή του κινήματος του Αισθητισμού (1893-1912), παρότι βραχύβια, υπήρξε σημαντική για την πορεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και αποτέλεσε το κοσμοπολίτικο αντίπαλον δέος της ελληνοκεντρικής ηθογραφίας. Το βλέμμα των Αισθητιστών υπήρξε επιμελώς προσανατολισμένο στη δυτική Τέχνη σε όλες τις τις εκφάνσεις, στη ζωγραφική, τη λογοτεχνία, τη μουσική. Έτσι, ο νεοελληνικός Αισθητισμός μπόρεσε να δεχτεί και να αφομοιώσει γόνιμα ένα κράμα ξένων επιδράσεων, ρευμάτων εικαστικών και λογοτεχνικών, όπως ο Προραφαηλιτισμός, ο Ιμπρεσιονισμός και ο Συμβολισμός.

Στην παρούσα διατριβή θα διερευνηθεί ο διάλογος που συστήνει ο νεοελληνικός Αισθητισμός με τα προαναφερθέντα ρεύματα –κυρίως στην εικαστική τους έκφανση. Σκοπός είναι να “ιχνηλατηθεί”, αφενός, η επίδρασή των ρευμάτων αυτών στον νεοελληνικό Αισθητισμό, και αφετέρου να εντοπιστούν και να ερμηνευθούν ορισμένες συγκλίσεις του λόγου και της εικόνας μέσα από το πρίσμα της αναλογίας. Δεν θα μας απασχολήσουν μόνο τα σημεία στα οποία ανακαλούνται ή περιγράφονται συγκεκριμένα εικαστικά έργα, αλλά και ο εικαστικών προδιαγραφών λόγος. Έτσι, θα αξιοποιηθούν τα μεθοδολογικά εργαλεία που προσφέρουν οι σύγχρονες διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις στο πλαίσιο της Συγκριτικής Φιλολογίας. Εκτός από τα λογοτεχνικά κείμενα των Ελλήνων Αισθητιστών, θα μας απασχολήσει και το κριτικό τους έργο, το οποίο αποδεικνύεται συχνά διαφωτιστικό για τις αισθητικές τους απόψεις, οι οποίες δομούν το υπόστρωμα της λογοτεχνικής τους παραγωγής.

The influence of Pre-Raphaelitism, Symbolism and Impressionism upon Greek Aestheticism

Despite its short lifespan Greek Aestheticism (1893-1912) marked a turning point in Modern Greek literature while being the cosmopolitan polar opposite of the ethnocentric literary production of *ethographia*. The greek *aesthetes* were up to date with all the novelties of Western Art in music, in painting and in literature. Greek Aestheticism was able to assimilate a variety of elements derived from the European artistic and literary movements, such as Pre-Raphaelitism, Impressionism and Symbolism, that flourished in the course of the 19th century.

The aim of this thesis is not only to “trace” the correspondences between art and literature by examining the *influence* of the European movements upon Greek Aestheticism but also to pinpoint and interpret certain *analogies* between the literary and artistic *texts*. Therefore, we will examine depictions and literary retellings of certain paintings, as well as the literary discourse itself that encompasses elements affiliated with the visual arts utilizing the methods provided by the field of Comparative Literature. We will also focus on the critical oeuvre of the Greek Aesthetes, as it illuminates their views surrounding *aesthetics*, providing crucial insight into their literary works.